

Η αυγή της Ελληνικής Τέχνης

Κυκλαδικός πολιτισμός

women

from the Cyclades

2,500-2,300 B.C.

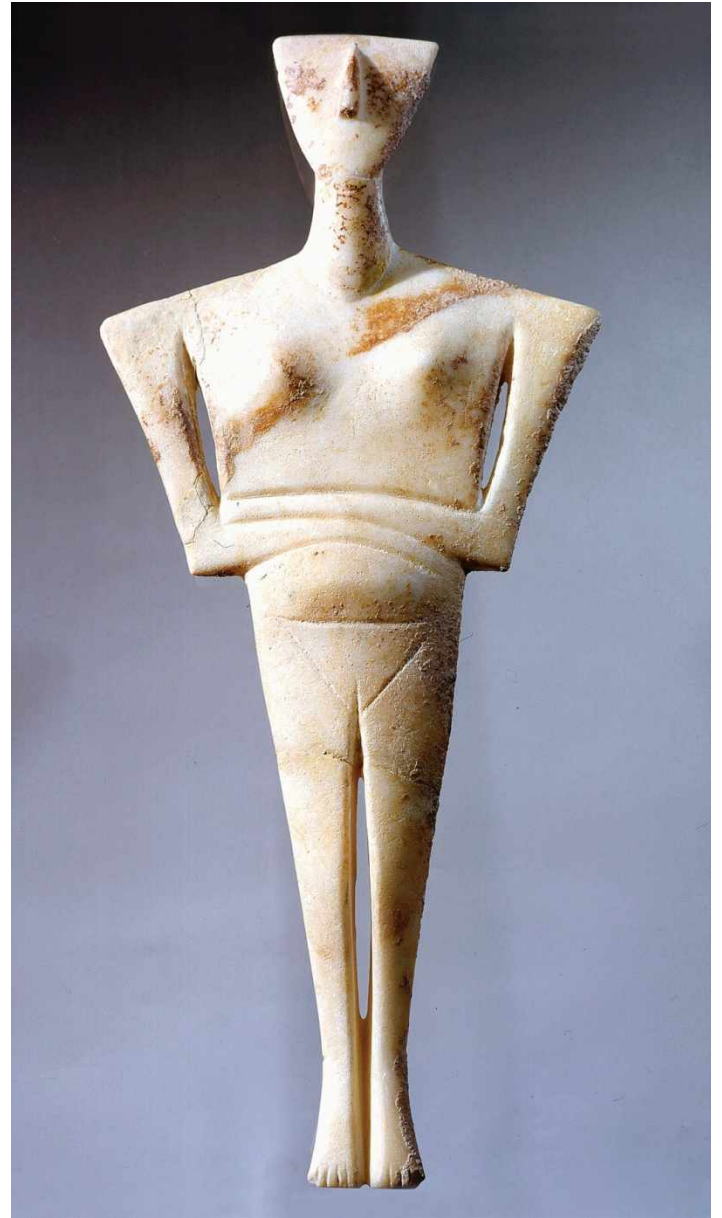
marble

woman

from the Cyclades

2,500-2,300 B.C.

marble

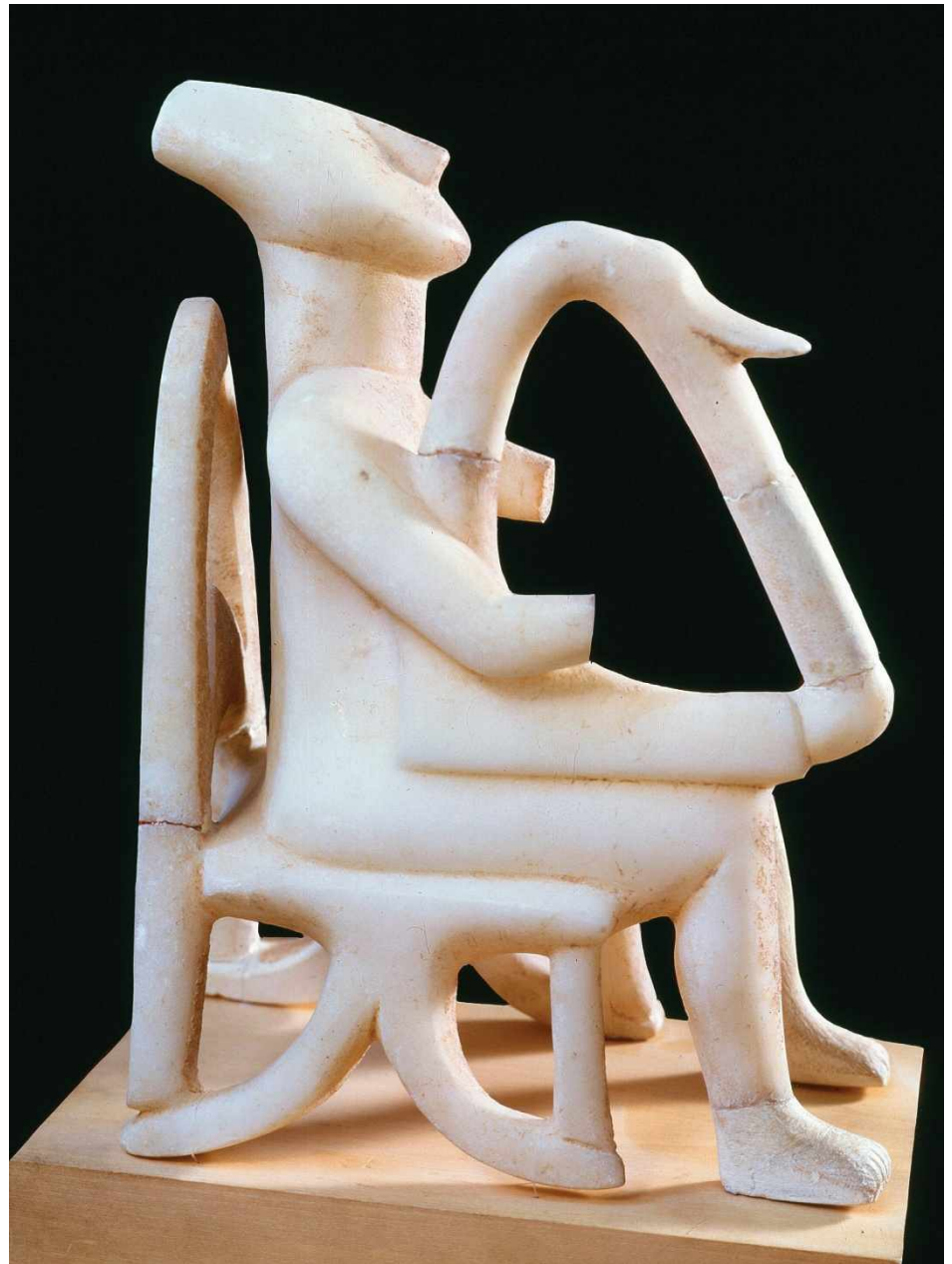

Seated Harp Player

from the Cyclades

2,800-2,700 B.C.

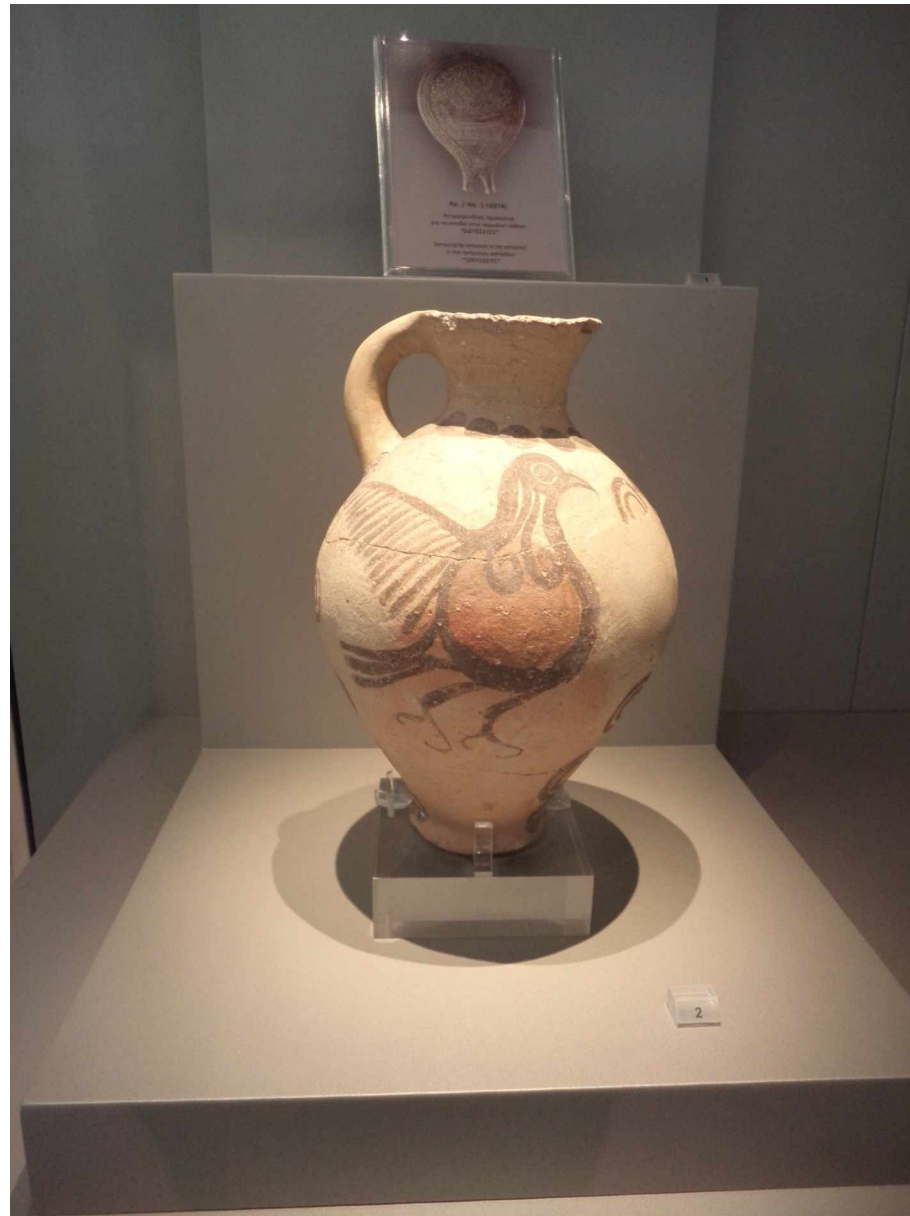
marble

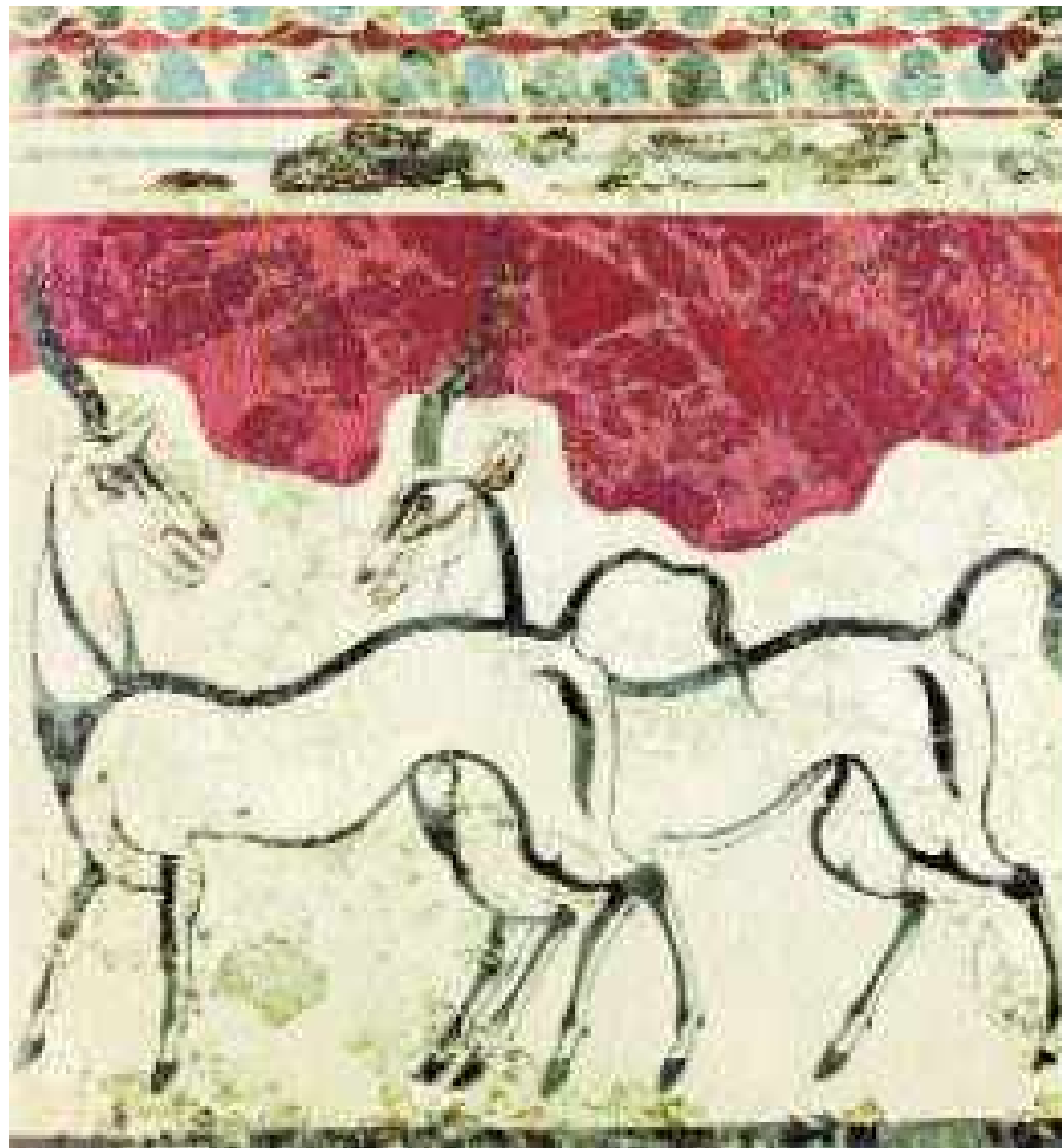

59

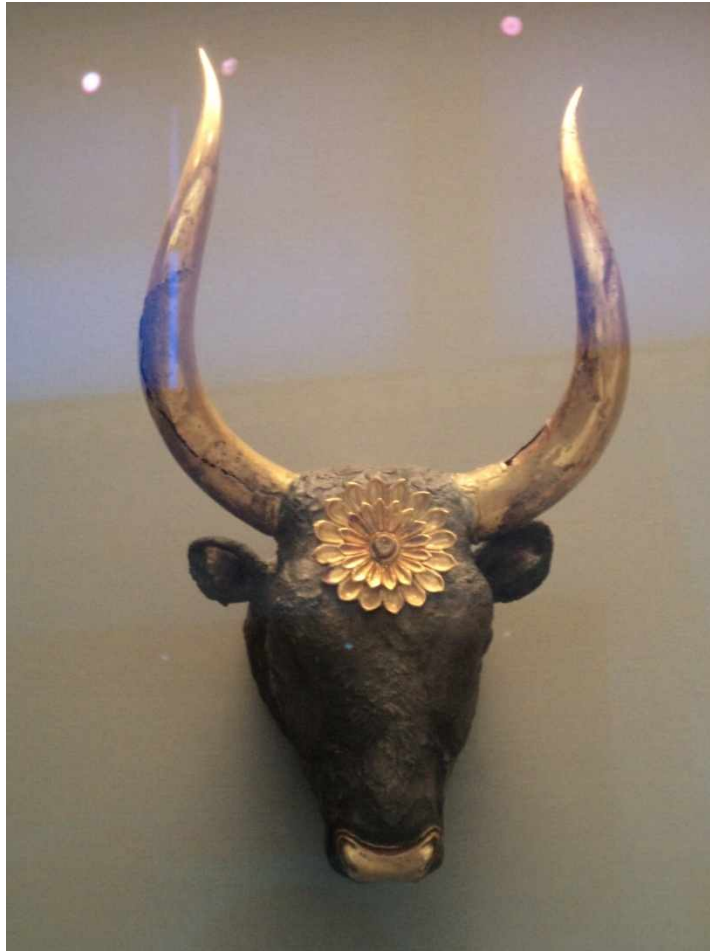

Μινωικός πολιτισμός

10

11

Χρυσά περίτμητα ελάσματα σε σχήμα τριμερούς ιερού με επίστεψη κεράτων καθοσιώσεως και πτηνών.

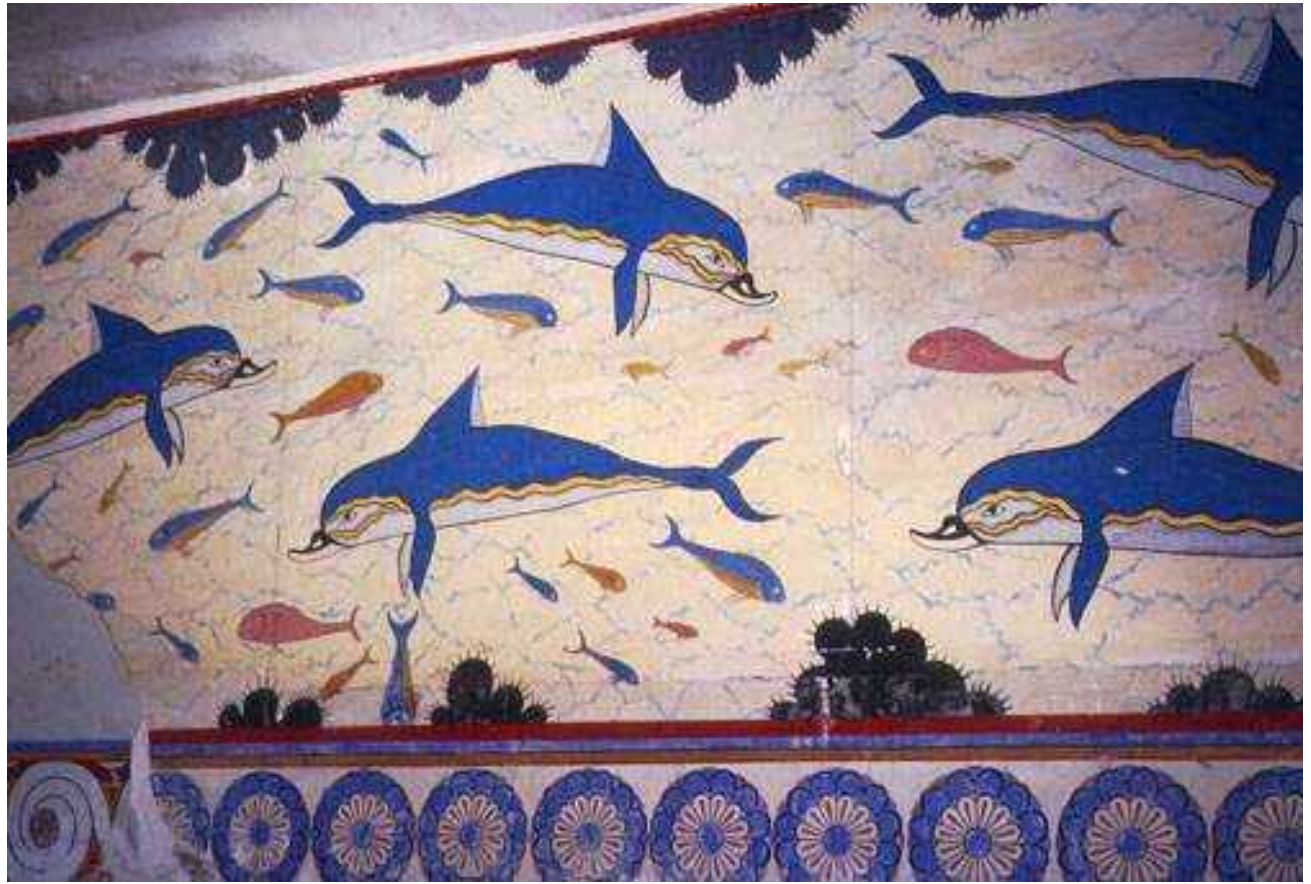
Minoan woman (La Parisienne)

from the palace at Knossos, Greece

1,450-1,400 B.C.

fresco

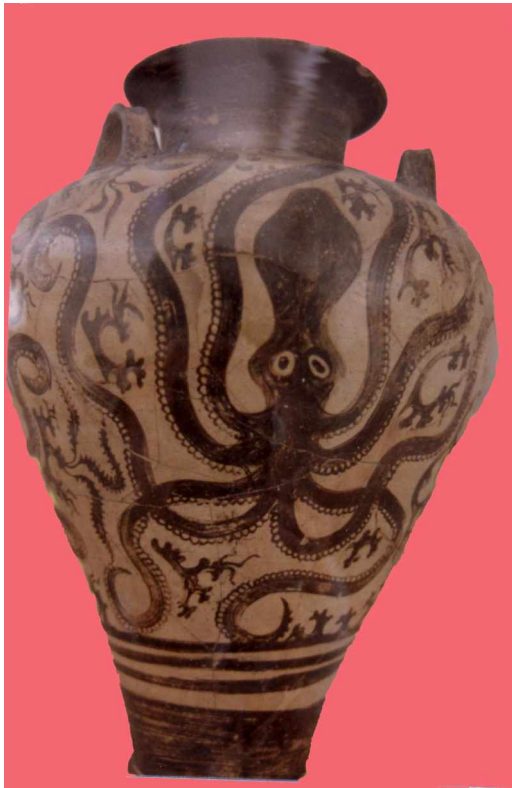

Dolphin Fresco

from the palace at Knossos, Greece

1,450-1,400 B.C.

fresco

Marine style octopus jar

from Palaikastro, Greece

1,500 B.C.

ceramic

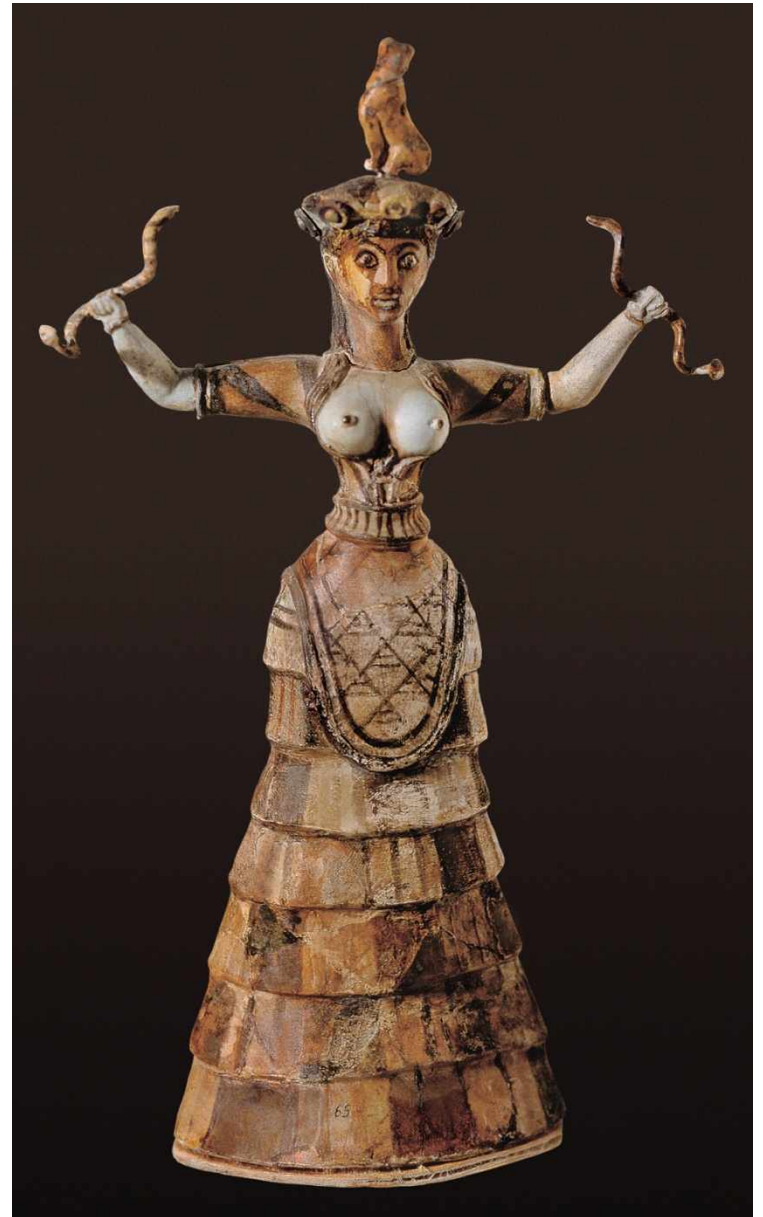

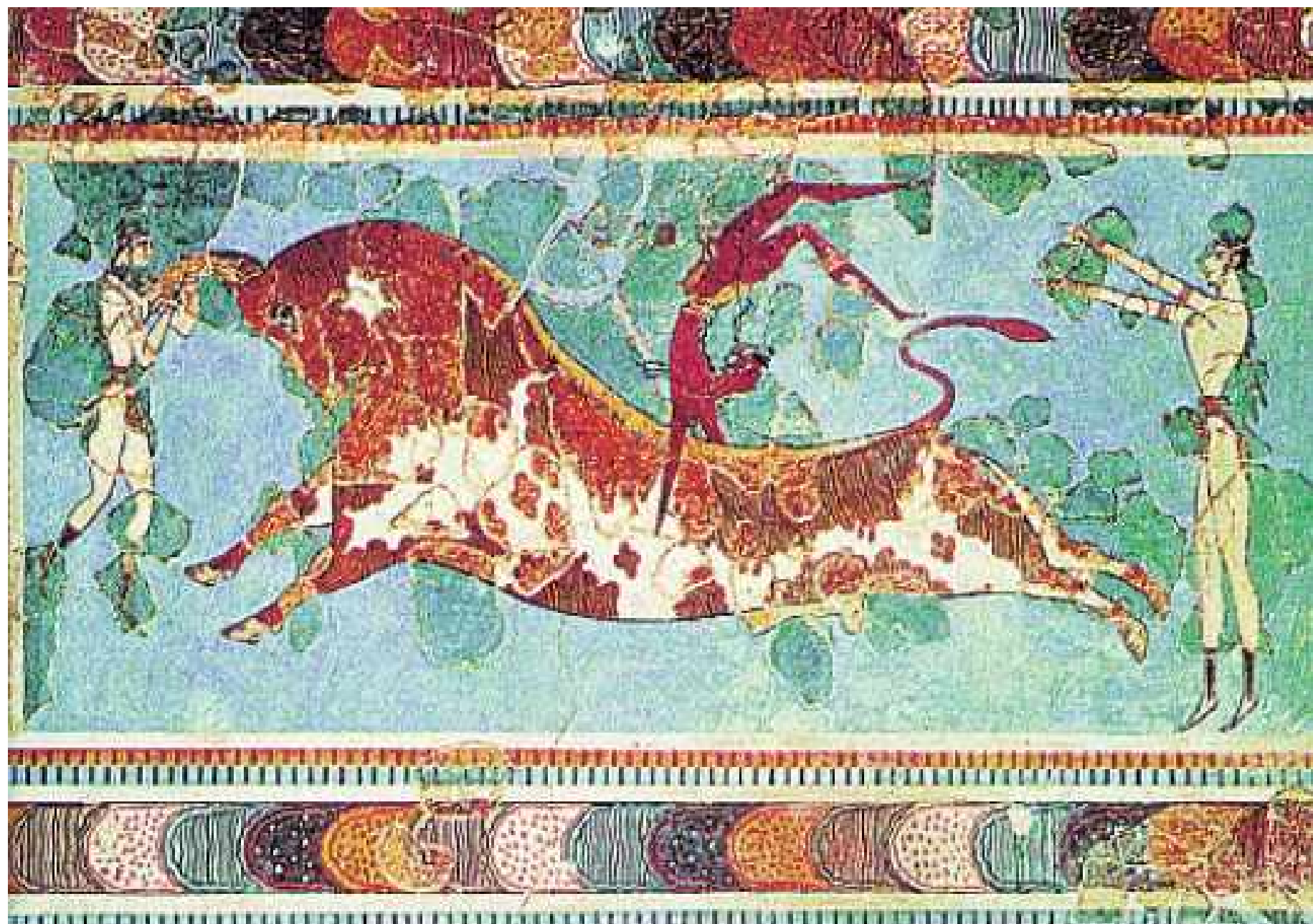
Snake Goddess

from the palace at Knossos, Greece

1,600 B.C.

faience

Μυκηναϊκός πολιτισμός

Η αυγή της Ελληνικής Τέχνης

Ο πολιτισμός του Αιγαίου

Οι πρώτες μορφές της αρχαίας τέχνης γεννήθηκαν σε χώρες που τις κυβερνούσαν Ανατολίτες τύραννοι, χώρες άνυδρες με δυνατό ήλιο όπου μόνο η γη που αρδεύεται είναι παραγωγική. Σε εύκρατα όμως κλίματα, σε περιοχές που τις πλαισίωναν θάλασσες, στα νησιά της Ανατολικής Μεσογείου και τα παράλια της Ελλάδος και της Μικράς Ασίας, γεννήθηκαν τόποι που κυβερνούνταν από ένα μονάρχη, τόποι που με το εμπόριο από θαλασσινούς δρόμους συγκέντρωναν πλούτο. Ανάλογα με την περιοχή που ο πολιτισμός αυτός αναπτύχθηκε, ονομάστηκε κυκλαδικός, κρητικός ή μινωικός, μυκηναϊκός.

Κυκλαδικός πολιτισμός

Τα νησιά των Κυκλάδων φαίνεται ότι είχαν κατοικηθεί από τα τέλη της 5ης χιλιετίας π.Χ..Απο τα ηφαιστιογενη πετρώματα των νησιών κατασκευάστηκαν τα πρώτα εργαλεία.Επι χιλιάδες χρόνια κατασκευάζονταν από οψιανό της Μήλου βέλη, δρεπάνια και μαχαίρια, ενώ απο τραχειτη κατασκευάζονταν μύλοι και γουδιά. Παράλληλα τά πλούσιας κοιτάσματα μαρμάρου στην Πάρο και στην Νάξο συνέβαλαν στην δημιουργία αντικειμένων και έργων τέχνης.

Η περίοδος της μεγάλης ακμής του πολιτισμού των Κυκλάδων, κατά την οποία αναπτύχθηκαν τα μεγάλα αστικά κέντρα όπως το Ακρωτήρι στην Θήρα και η Φυλακωπή στην Μήλο,ήταν το 2000 έως το 1600π.Χ.

Τα ιστιοφόρα τους κινούνταν τόσο στο Αιγαίο όσο και στην Ανατολική και Δυτική Μεσόγειο.Γύρω στα μέσα του 17ου αιώνα η έκρηξη του ηφαιστείου της Θήρας σήμανε το τέλος της μεσοκυκλαδικης και την αρχή της ύστερο κυκλαδικής περιόδου (1600-1100). Παχύ στρώμα τέφρας έθαψε τον οικισμό της Θήρας.Η ζωή επανήλθε στους ρυθμούς της στα γειτονικά νησιά που είχαν πληγεί λιγότερο Η άνοδος των Μυκηνών επηρέασε τον κυκλαδικό πολιτισμό, όμως αυτός ποτέ δεν έχασε το νησιωτικό χαρακτήρα του: την ευελιξία, την ευρηματικότητα, την ελευθερία έκφρασης.

Οι Κυκλάδες λαός ναυτικός, συνέδεσαν τη ζωή τους με την θάλασσα.Οι

women
from the Cyclades
2,500-2,300 B.C.
marble

2600πΧ Πρώιμη περίοδος χαλκού. Τα κυκλαδικά ειδώλια, τα σπουδαιότερα δείγματα της κυκλαδικής τέχνης, είναι αφιερώματα στους νεκρούς. Σμιλεμένα αποκλειστικά σε μάρμαρο, έχουν μια ομορφιά απίστευτης λιτότητας

Τα περισσότερα είναι σε καθήμενη ή ανακλιμένη στάση με τα πόδια ενωμένα και χέρια σταυρωμένα κάτω από το στήθος.

Αυστηρό πρόσωπο με προβάλουσα τη μύτη.

Τα χαρακτηριστικά του προσώπου και άλλες λεπτομέρειες, όπως δερματοστιξία ή ζωγραφική σώματος, αποδίδονταν με χρωστικές, μόνο ίχνη έχουν. Για τα μάτια και το στόμα χρησιμοποιείται το κόκκινο, ενώ το μαύρο και το γαλάζιο για το ηβικό τρίγωνο και τα μαλλιά.

Το μέγεθος τους ποικίλλει από μερικά εκατοστά έως το φυσικό μέγεθος.

Στον 20ο αιώνα πολλοί καλλιτέχνες, όπως ο Πικάσσο και ο Μοντιλιάνι, ο Κωνσταντίν Μπρανκουζί, ο Χένρι Μουρ και ο Ισαμουν Νουγκούτσι ο επηρεάστηκαν απ' αυτά.

Η λειτουργία τους δεν έχει αποσαφηνιστεί.

Μερικά βρέθηκαν σε τάφους και άλλα σε οικισμούς.

Το 2006 στην Κέρο ανακαλύφθηκε κρύπτη με επί τούτου διαμελισμένα ειδώλια, που μας δείχνει ένα χώρο τελετουργιών.

woman
from the Cyclades
2,500-2,300 B.C.
marble

Μαρμάρινο ειδώλιο κανονικού τύπου 2500/2400πχ Βρέθηκε σε νεκροταφείο στη Χαλανδριανή της Σύρου, ύψος 0,46 εκ.

Το γλυπτό παριστάνει μια γυναικεία μορφή με τα χέρια σταυρωμένα κάτω από το στήθος. Είναι πιθανόν λατρευτικό ειδώλιο κάποιας θεότητας, ίσως σύμβολο της γονιμότητας. Η μορφή, λεπτή και ανάλαφρη, είναι σχεδόν επίπεδη και το σώμα αποδίδεται σχηματικά. Όλη η μορφή είναι τριγωνική, αν παρατηρήσει κανείς το μεγάλο άνοιγμα των ώμων και τα λεπτά άκρα.

Κι άλλα όμως τρίγωνα οργανώνουν την μορφή. Το κεφάλι, μεγάλο και τριγωνικό, έχει σχήμα λύρας και μια κλίση προς τα πίσω. Στο επίπεδο του προσώπου ξεχωρίζει μια τριγωνική ανάγλυφη μύτη. Το κεφάλι στηρίζεται σε μακρύ και κυλινδρικό λαιμό. Οι ώμοι ανοίγουν και επαναλαμβάνουν το τρίγωνο του κεφαλιού. Ένα χαραγμένο τρίγωνο δηλώνει τη θέση της ήβης. Η ελαφρώς φουσκωμένη κοιλιά και οι ελαφρώς διογκωμένοι μαστοί πιθανόν δηλώνουν εγκυμοσύνη.

Τα πόδια είναι πολύ λεπτά και ελαφρώς λυγισμένα, με καθαρό διαχωρισμό των κνημών από τους μηρούς. Χαρακτηριστικό είναι το ανασηκωμα στις άκρες των δακτύλων. Αν το έργο ήταν προσφορά στο νεκρό που συνόδευε, μάλλον τοποθετούνταν πλαγιασμένο όπως ο νεκρός.

Ίχνη χρώματος στο γλυπτό, μας επιτρέπουν να θεωρήσουμε ότι τουλάχιστον ορισμένα μέρη του ήταν βαμμένα, ίσως τα μάτια και το στόμα.

Seated Harp Player
from the Cyclades
2,800-2,700 B.C.
marble

Ειδώλιο αρπιστή . Στις μορφές του “Αρπιστή” ή του Αυληστή” της Λέρου φαίνεται η πλήρης κατάκτηση της τρίτης διάστασης. Τα γλυπτά είναι περιωπτα, δηλαδή ορατά από κάθε πλευρά. Σπανια, τα ανδρικά καθιστά ειδώλια, θυμίζουν μορφές της σύγχρονης τέχνης, οι οποίοι στην περίπτωση αυτή είναι σκοπίμως απλοποιημένοι και απογυμνωμένοι από οποιοδήποτε νατουραλιστικό στοιχείο.

Οι μορφές των μουσικών ήταν πάντα ανδρικές .Τα ειδώλια μέσα από τους μετασχηματισμούς τους, διαμόρφωσαν τους δικούς τους καλλιτεχνικούς κανόνες, γεγονός που τα κάνει τόσο ιδιαίτερα.Αυτή ακριβώς η ιδιαίτερη αξία τους είχε ως συνέπεια την αρχαιοκαπηλία.

Πλήθος από αυτά βρίσκονται στα χέρια ιδιωτών συλλεκτών, αλλά και πλήθος πλαστών αντιγράφων δημιουργήθηκαν για την κάλυψη της παράνομης αγοράς.

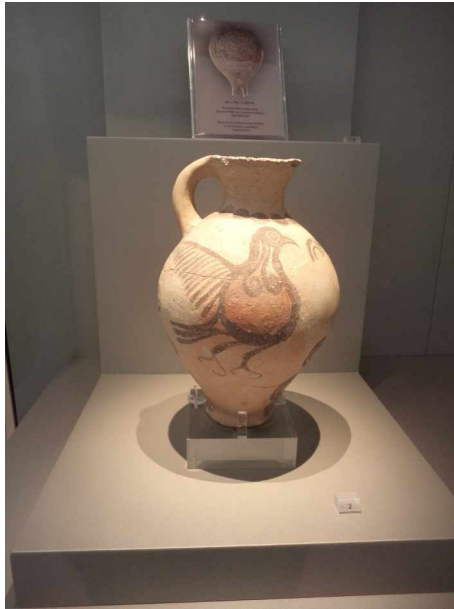

Από τα χαρακτηριστικά δείγματα της κυκλαδίτικης αγγειοπλαστικής είναι τα κεραμικά σκεύη που βρέθηκαν σε τάφους. Είναι διακοσμημένα με γεωμετρικά ή φυσιοκρατικά μοτίβα καταπληκτικής αρμονίας και συμμετρίας, τα οποία οι κεραμοπλαστες δημιούργησαν με την τεχνική της εμπιεστής και της χαρακτικής διακόσμησης. Στην εμπιεστή διακόσμηση σκληρά αντικείμενα, που έχουν ανάλογο προς την αποτύπωση σχήμα, πιέζονται πάνω στην επιφάνεια και αφήνουν το αποτύπωμα τους. Στην χαρακτική διακόσμηση τα επιθυμητά σχήματα χαράσσονται με αιχμηρά αντικείμενα. Επίσης αντικείμενα σμιλευόνταν και σε μάρμαρο (πυξίδες, φιάλες, ποτήρια, κύλικες), καθώς η ανάπτυξη της μεταλλουργίας και η τελειοποίηση των εργαλείων επέτρεψαν στους μαρμαρογλυπτες περίτεχνα μοτίβα που δανείζονταν από την αγγειοπλαστική.

Ραμφόστομη πρόχους 1775πΧ
Φαλακοπή Μήλου
Κυκλαδικά λευκού ρυθμού αγγεία

Βρέθηκαν σε Κρήτη, ηπειρωτική Ελλάδα και άλλα νησιά των Κυκλάδων. Έχουν εισαχθεί από Μήλο, λόγω του οψιδιανού, ηφαιστιακού πετρώματος για κατασκευή εργαλείων πριν το χαλκό. Αντίθετα με την Κρήτη λόγω τροχού, η Κυκλαδική κεραμική είναι αυστηρά χειροποίητη.

Πίθηκοι 1650πΧ

Αν η πρωτοκυκλαδική περίοδος (3200-2000) μπορεί να χαρακτηριστεί από το άνθηση της γλυπτικής, η μέση και ύστερο κυκλαδική (2000-1100) χαρακτηρίζονται από την άνθηση της ζωγραφικής. Το σπουδαιότερο δείγμα της ζωγραφικής του κυκλαδικού πολιτισμού είναι οι τοιχογραφίες από το Ακρωτήριο της Θήρας. Οι κυκλαδικες τοιχογραφίες δείχνουν όχι μόνο καθημερινές δραστηριότητες, αλλά και εξωτικά τοπία, απόρροια των εμπειριών από τα ταξίδια των Κυκλαδίων.

Νεαροί πυγμάχοι 1650πΧ

Αντιλόπες 1650πΧ

Οι αντιλόπες αποδίδονται με το περίγραμμα των μορφών τους όμως το γεγονός ότι σε κάποιο υπτון σημείο επικαλύπτονται, δίνει μια αίσθηση βάθους. Η πρώτη αντιλόπη απεικονίζεται με το κεφάλι γυρισμένο προς τα πίσω, γεγονός που εκφράζει την ανταγωνιστικότητα και την μαχητικότητα αυτών των ζώων. Στις σωζόμενες νωπογραφίες, αρχικά ο λίθος καλύπτονταν με ένα στρώμα λάσπης και άχυρου και στην συνέχεια με επιστρώσεις ασβεστοκονίαμα τους. Χρησιμοποιούσαν τόσο την τεχνική της ξηρογραφίας (σε στεγνό κονίαμα με χρήση κάποιου υλικού, όπως ασπράδι αυγού, σαν στερεωτικό), όσο και της νωπογραφίας.

Ψαράς 1650πΧ

Διακόσμηση κατοικίας. Η τέφρα, που μετά την έκρηξη του ηφαιστείου έθαψε τον οικισμό , συνέβαλε στην διατήρηση των καλλιτεχνικών δημιουργιών.

Μια από τις πρώτες προσεγγίσεις του γυμνού ανδρικού σώματος, θέμα που θα απασχολήσει την ελληνική τέχνη για αιώνες.. Η παράσταση δείχνει ένα νεαρό ψαρά να κρατά στα δύο χέρια του την ψαριά του. Παρόλη την επιρροή της Αιγύπτου, διατηρούν μια μοναδικότητα, χαρακτηριστική της κυκλαδικής τέχνης, που δημιούργησε ένας λαός ευέλικτος και ελεύθερος.

Μικροζωγραφική ζωφόρος νηοπομπής 1650πΧ

Ακρωτήρι Θήρας

Από τα σπουδαιότερα μνημεία της ευρωπαϊκής τέχνης

Βρέθηκε στην ύστερο κυκλαδική πόλη

Το πλήθος των λεπτομερειών δίνει την αίσθηση μιας αφήγησης που ξετυλίγεται σε εικόνες.

Απόπλους του στόλου (ανατολικό τμήμα).

Άφιξη του στόλου (δυτικό τμήμα).

Αναπαριστά ένα στόλο ανάμεσα σε δύο πόλεις που βρίσκονται σε χωριστά κομμάτια γης. Ο στόλος αυτός φαίνεται σαν να αναχωρεί για μια εκστρατεία ή να επιστρέφει από αυτήν. Καθένα από τὰ πλοία έχει χαρακτηριστικούς επιβάτες και εμβλήματα. Με μια πιο προσεκτική παρατήρηση βλέπουμε ένα ποταμό που περιβάλλει την πρώτη πόλη. Ακριβώς από πάνω, ένα λιοντάρι κυνηγά ένα ελάφι στην μία πλευρά και ένα άλλο καταδιώκεται από άνθρωπο στην άλλη πλευρά

Αν δεχτούμε ότι ο καλλιτέχνης ζωγράφισε κι άλλες περιοχές που επισκέφθηκε ο στόλος, θα πρέπει να είναι ο πρώτος χάρτης τουλάχιστον για την Μεσόγειο.

Μινωικός πολιτισμός

Η Κρήτη ήταν η πρώτη θαλασσοκράτειρα που αναφέρεται στην ιστορία. Οι στόλοι της εξουσίαζαν τις Κυκλάδες και τα παράλια της ηπειρωτικής Ελλάδας και ταξίδευαν σε όλη την Μεσόγειο, ιδρύοντας εμπορικά κέντρα και σταθμούς, γνωστά ως Μίνωες. Το πολύπλοκο διοικητικό σύστημα της κοινωνίας αυτής εξυπηρετήθηκε από την γραμμική γραφή Α, που έπεται της ιερογλυφικής γραφής του δίσκου της Φαιστού. Οι βασιλείς είχαν τόσο την κοσμική όσο και την θρησκευτική εξουσία. Οι πόλεις φαίνεται πως ήταν ανοχύρωτες, γεγονός που φανερώνει την απόλυτη εμπιστοσύνη των Κρητών στην κυριαρχία τους τόσο στο εσωτερικό όσο και στον θαλάσσιο χώρο γύρω από το νησί. Η Κνωσός και η Φαιστός ήταν τα μεγάλα πολιτικά και θρησκευτικά κέντρα. Ένας σεισμός γύρω στα 1700 π.Χ. προκάλεσε τεράστιες καταστροφές. Τα ανάκτορα ανοικοδομήθηκαν κατά την περίοδο της μεγαλύτερης ακμής της μινωικής Κρήτης, ο χρυσός αιώνας όπως χαρακτηρίστηκε (1700 - 1400) περίπου. Η τέχνη τους έχει σαφώς ιδιαίτερη σχέση με την τέχνη των πολιτισμών της Μεσογείου. Στους οργανωμένους οικισμούς των Κρητών αναπτύχθηκαν η λιθοτεχνία, η κεραμική, η χρυσοχοΐα, η ελεφαντουργία

Η παραγωγή και η χρήση λίθινων αγγείων ήταν ευρέως διαδεδομένη στην Κρήτη, την εποχή του Χαλκού (3300-1050). Αυτό το αγγείο, σε σχήμα κεφαλής ταύρου, ήταν προορισμένο για σπονδές. Κατασκευασμένο από στιλπνό μαύρο στεατίτη έχει μια οπή στο κεφάλι, για να δέχεται το υγρό, και μια στο στόμα απ' όπου έρρεε. Ο ταύρος κατείχε σημαντική θέση στα κέντρα του μινωικού πολιτισμού και ιδιαίτερα στην Κνωσό, όπου έχουν βρεθεί πολλές τοιχογραφίες.

Χρυσά περίτμητα ελάσματα σε σχήμα τριμερούς ιερού με επίστεψη κεράτων καθοσιώσεως και πτηνών.

Minoan woman (La Parisienne)
from the palace at Knossos, Greece
1,450-1,400 B.C.
fresco

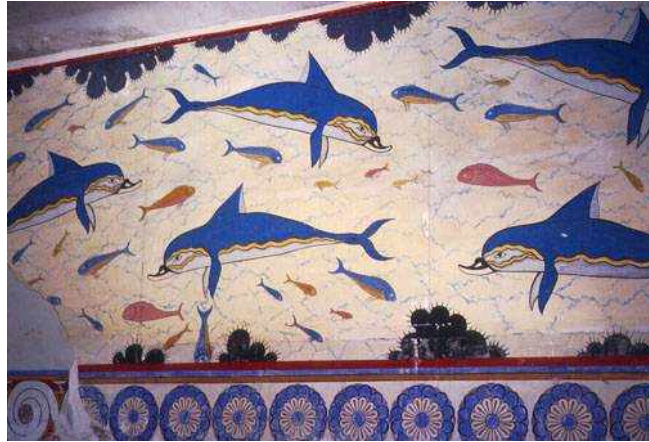

Η παριζιάνα 1450πΧ

Τμήμα τελετουργικής πομπής, πρόκειται πιθανόν για ιέρεια ή Θεά. Εντυπωσιάζει με τη εκλεπτυσμένη μορφή της , τα βαμμένα μάτια και χείλια και τα μακριά κατσαρά μαλλιά.

Αντίθετα από τους Αιγυπτίους οι Μινωίτες δούλευαν σε νωπή επιφάνεια, που δίνει μεγαλύτερη αμεσότητα στο έργο, στο οποίο ο ζωγράφος έπρεπε να δουλέψει γρήγορα, σχεδόν ενστικτωδώς, με μεγάλη δεξιότητα.

Παρόλη την ομοιότητα των κατατομών με την αιγυπτιακή και την μεσοποταμιακή ζωγραφική, στις οποίες το μάτι εμφανίζεται “κατενώπιον“, η κομψότητα της μινωικής μορφής με τα μακριά σγουρά μαλλιά, το γεμάτο αυτοπεποίθηση παράστημα και το χαμογελαστό πρόσωπο, ξεχωρίζει. Επίσης, η γωνιακότητα των μορφών που παρατηρούμε στην αιγυπτιακή ζωγραφική εδώ γλυκαίνει με καμπύλες, οι οποίες υποβάλλουν την ελαστικότητα και την κίνηση των ζωντανών όντων.

Dolphin Fresco

from the palace at Knossos, Greece

1,450-1,400 B.C.

fresco

Marine style octopus jar
from Palaikastro, Greece
1,500 B.C.
ceramic

Θαλάσσιος ρυθμός, χαρακτηρίζεται από έντονα και πυκνά σχέδια όπως αυτό το σχέδιο που απεικονίζει ένα χταπόδι διαγώνια

Στα κενά έχει μικρά συμπλέγματα από υφάλους και θαλάσσια πλάσματα, όπως δελφίνια, όστρακα κλπ

Έχει φιλοτεχνηθεί την περίοδο που κατοικούνταν τα ανάκτορα της Κνωσού και της Φαιστού. Οι καλλιτεχνικές δημιουργίες αυτής της περιόδου χαρακτηρίζονται από περίτεχνο διάκοσμο, ασυνήθιστες φόρμες αγγείων και μοτίβα που περιλαμβάνουν εικόνες από την θαλάσσια ζωή.

Παρόμοια αγγεία βρέθηκαν σε Κρήτη, ηπειρωτική Ελλάδα και νησιά, Μικρά Ασία, Αίγυπτο και ανατολική μεσόγειο.

Βρέθηκε στο Παλαίκαстро και χρονολογείται μεταξύ του 1480 και 1425 π.Χ.

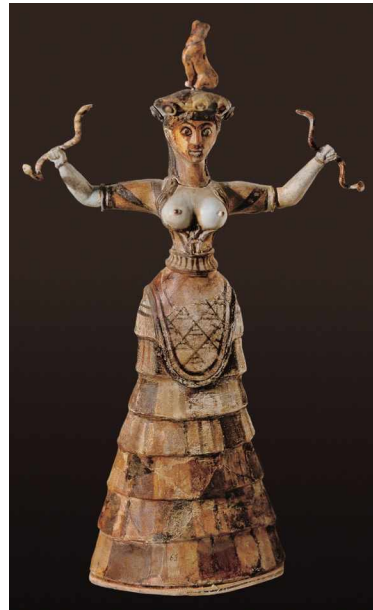

Snake Goddess

from the palace at Knossos, Greece

1,600 B.C.

faience

Η Θεά των όφεων 1500πΧ

Γυναικείο ειδώλιο, ένα από τα τρία αγαλματίδια από φαγεντιανή που βρέθηκαν στα θησαυροφυλάκια του ιερού του ανακτόρου της Κνωσού. Η φαγεντιανή είναι ένα τεχνητό υαλώδες υλικό με σώμα από πυριτικό ορυκτό και εφυσιασμένη επιφάνεια, επιχρωματισμένη με οξειδία μετάλλου. Η τεχνική αυτή υιοθετήθηκε από την Αίγυπτο ή την Ανατολική Μεσόγειο την 2η χιλιετία., για την παραγωγή αγγείων, ένθετων διακοσμητικών στοιχείων, σφραγίδων και ειδωλίων. Η μορφή απεικονίζεται με τυπικό ένδυμα της μινωικής Κρήτης

Κρατά δυο φίδια με τα χέρια της στην έκταση.

Το γεγονός ότι βρέθηκαν κοντά στην αίθουσα του θρόνου, υποδηλώνει ότι μπορεί να σχετίζονται με κάποια τελετουργία εθιμοτυπική του ανακτόρου.

Περιπλοκότητα μορφών με σύνθεση επιμέρους τεμαχίων χαρακτηρίζει τις θεές των όφεων (κορμός, άκρα και όφεις)

Κνωσός, λίγο μετά το 1500πΧ. “Τα ταυροκαθάψια”

Τμήμα ευρύτερης σύνθεσης απ’ το ανάκτορο, Μόνο μερικά κομμάτια μένουν σώα. Εντυπωσιακός ο τρόπος κινήσεως των νέων γυναικών με ανοιχτόχρωμο δέρμα και των νέων ανδρών με σκουρότερο.

Τα παιχνίδια με τον ταύρο συνέβαιναν στις αυλές των ανακτόρων. Καμία σχέση με ταυρομαχίες. Ο άνδρας εκτελεί ριψοκίνδυνα ακροβατικά στην πλάτη του ταύρου, ενώ η κίνηση του ταύρου υποβάλλεται από το επιμήκυνση του σώματος και της καμπύλης που διαγράφει.

Ο δίσκος της Φαιστού 1600πΧ, περίπου.
Χαραγμένα ιερογλυφικά και στις δυο πλευρές του δίσκου.
Δεν έχει ως σήμερα αποκρυπτογραφηθεί.

Μυκηναϊκός πολιτισμός

Οι Μυκήνες βρισκόταν κοντά σ' ένα λόφο και περιβάλλονταν απο πελώρια τείχη,ο λαός αργότερα τα απέδωσε στους Κύκλωπες, και τα ονόμασε “Κυκλώπεια “. Ο μυκηναϊκός πολιτισμός χρονικά συμπίπτει με την τελευταία φάση της εποχής του χαλκού, ανάμεσα στο 1600 και το 1100π.Χ..Απο το 1500 και μετά εξαπλώθηκε στο Αιγαίο, την Μέση Ανατολή και την Κεντρική Μεσόγειο.

Μετά την έκρηξη της Θήρας , οι Αχαιοί εγκαταστάθηκαν στην Κνωσό και κυριάρχησαν στην Μινωική Κρήτη.

Ο 14ος και 13ος αιώνας π.Χ. ήταν η περίοδος της μεγάλης ακμής τους -η εποχή ονομάστηκε μυκηναϊκή κοινή.

Ο Όμηρος ονόμαζε τις Μυκήνες “πολύχρυσες” εξαιτίας του πλούτου τους, όπως αποδείχθηκε από τα χρυσά αρχαιολογικά ευρήματα.

Χωρίς αμφιβολία,η μυκηναϊκή τέχνη επηρεάστηκε από την μινωική. Ανέπτυξε όμως έναν εντελώς ιδιαίτερο χαρακτήρα.

Τα βασίλεια των μυκηναϊκών κέντρων (Τίρυνθα, Πύλος, Θήβα, Ελευσίνα, Έγκωμη της Κύπρου, Αθήνα) διαλύθηκαν γύρω στα 1100π.Χ.,με την κάθοδο των Δωριέων στον ελληνικό χώρο.

Πύλη των Λεόντων 1300 – 1250πΧ

Σήμερα σώζεται μόνο ένα κατώφλι κι ένα υπέρθυρο που στηρίζεται σε δύο παραστάδες.

Σε μια κατακόρυφη πλάκα είναι ανάγλυφο το σύμβολο της πόλης ή το οικόσημο των βασιλέων.

Δεξιά και αριστερά από έναν κίονα βρίσκονται δύο λιοντάρια, σε εραλδική στάση πιθανότατα με επιχρυσωμένα ξύλινα κεφάλια, που είχαν κατασκευαστεί χωριστά και εφαρμοστεί στο σώμα με ξύλινους πείρους.

Το συμπαγές λίθινο γλυπτό φράσσει το ανακουφιστικό τρίγωνο

Χρυσή εκρυστη νεκρική προσωπίδα 1600 - 1500πΧ
(κατά το Σλίμαν ανήκει στον Αγαμέμνονα).

Βρέθηκε σε τάφο να σκεπάζει το πρόσωπο νεκρού.
Εκκρυστη διακόσμηση είναι η τεχνική κατά την οποία ένα φύλλο μετάλλου απλώνεται σε μια επιφάνεια από μαλακό υλικό όπως ξύλο ή μολύβι, και σφυρηλατείται, ώσπου να πάρει την επιθυμητή ανάγλυφη μορφή.

Απεικονίζει ώριμο άνδρα, ίσως βασιλιά.

Λεπίδες εγχειριδίων με ένθετη εμπίεστη διακόσμηση σε νιελο 1550πΧ

Εμπίεστα διακοσμητικά στοιχεία κομμένα από λεπτό φύλλο μετάλλου, θερμαίνονται και σφυρηλατούνται πάνω στο επίσης μεταλλικό αντικείμενο σε φόντο από νιέλλιο (συνδυασμός από μεταλλικά θειούχα άλατα μαύρου χρώματος) ώσπου να κολλήσουν. Είναι τεχνική που χρησιμοποιήθηκε κυρίως για τη διακόσμηση των λεπίδων χάλκινων εγχειριδίων με παραστάσεις κυνηγιού ή ζώων και φυτών.

Οι συνθέσεις είναι ζωηρές και ισορροπημένες, γεμάτες φυσικότητα και κίνηση και ακολουθούν το σχήμα της λεπίδας.

Στην εμπίεστη διακόσμηση σκληρά αντικείμενα, που έχουν σχήμα ανάλογο με το προς αποτύπωση σχήμα, πιέζονται επάνω στην επιφάνεια και αφήνουν το αποτύπωμα τους.

Στην χαρακτή διακόσμηση τα επιθυμητά σχήματα χαράσσονται με αιχμηρά αντικείμενα.

Νιελο είναι η προετοιμασία μιας επιφάνειας η οποία επιστρώνεται με μεταλλικά θειούχα άλατα μαύρου χρώματος, για να διακοσμηθεί με χάραξη ή με εγκόλλητα χρυσά διακοσμητικά στοιχεία. Το νιέλλιο το οποίο θερμαίναν, έτηκαν και στην συνέχεια στερεοποιούσαν πάνω σε μια στιλπνή μεταλλική επιφάνεια. Οι λεπίδες προσαρμόζονταν με χρυσούς ηλους σε κοντές λαβές. Στην πρώτη λεπίδα απεικονίζεται θήρα λεόντων, οι κυνηγοί φέρουν όπλα και ασπίδες. Κάποιες ασπίδες παραπέμπουν στο οκτώ ενώ οι υπόλοιπες είναι ορθογώνιες με γωνία στην κορυφή.

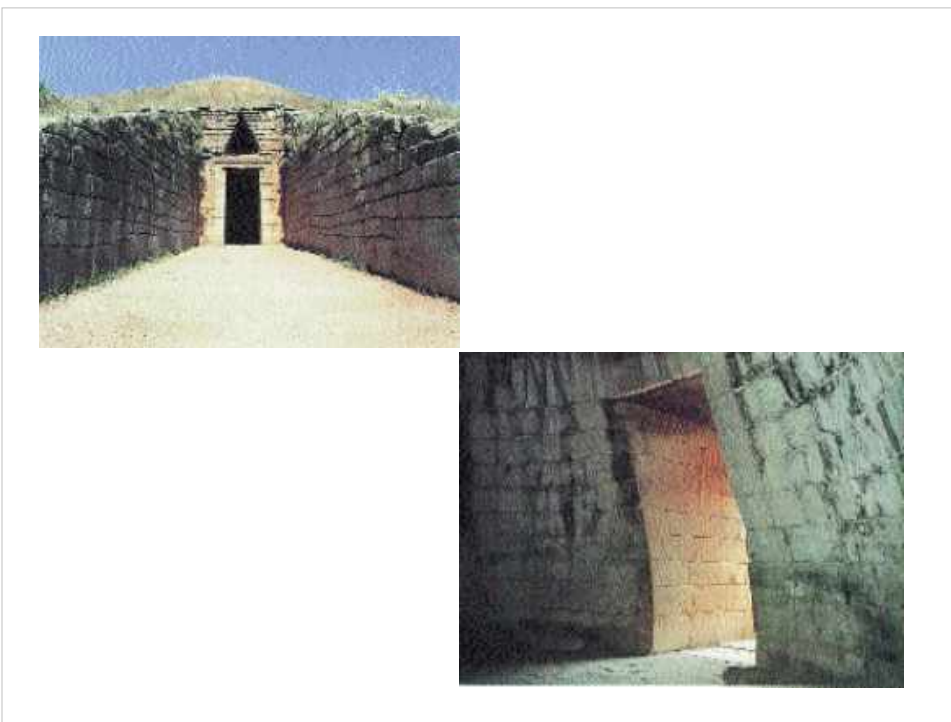
Στην δεύτερη απεικονίζεται ένα αιλουροειδές να κυνηγά πάπιες σ' ένα τοπίο που μοιάζει με αυτά που συναντά κανείς στις όχθες του Νείλου.

Στο αρχικό της στάδιο, η μυκηναϊκή τέχνη έτεινε να υιοθετήσει τις

Δύο χρυσά κύπελα με έκκρουστη διακόσμηση 1500πΧ, ύψος 7,8 εκ. και 8,4 εκ. Εξαιρετο δείγμα μεταλλοτεχνίας.

Βρέθηκαν στο Βαφειό της Λακωνίας σε θολωτό τάφο, από τα σπουδαιότερα δείγματα της τέχνης των Μυκηναίων. Πιστεύεται ότι έχουν κατασκευαστεί στην Κρήτη. Τα συγκεκριμένα έργα, καθώς και άλλα παρόμοια από πολύτιμα μέταλλα τα οποία βρέθηκαν στην ηπειρωτική Ελλάδα μαρτυρούν μια τόσο εξελιγμένη τεχνοτροπία, που θεωρείται μάλλον αδύνατο να έχουν κατασκευαστεί εκείνη την εποχή στην περιοχή που ανακαλύφθηκαν. Επίσης το σχήμα τους απαντάται ευρέως στην ιστορία της Κρήτης. Τα ταυροκαθάψια ήταν δημοφιλή στην τέχνη των Μινωιτών. Και τα δύο κύπελλα απεικονίζουν σκηνές με ταύρους, αλλά με διαφορετικό ύφος: η μια σκηνή είναι βίαιη και η άλλη ειρηνική. Στο πρώτο, ένας ταύρος αιχμαλωτίζεται σε ένα δίχτυ, την ώρα που ανατρέπει έναν κυνηγό, ενώ ένας άλλος κυνηγός προσπαθεί να τον κρατήσει από τα κέρατα. Στο δεύτερο κύπελλο, μια αγελάδα χρησιμοποιείται ως δόλωμα, προκειμένου να μπορέσει ο κυνηγός να αιχμαλωτίσει το πόδι του ταύρου.

Ο Θησαυρός του Ατρέως 1300 – 1250πΧ

Θεωρείται ο τάφος του Αγαμέμνονα, είναι ένα πολύ καλά διατηρημένο δείγμα θολωτού τάφου με θαυμαστή τοιχοποιία και τέλεια προσαρμογή των αρμών. Έχει διάμετρο 14,5μ, ύψος 13,2μ, ενώ ο δρόμος έχει μήκος 35μ. Πρόκειται για το μεγαλύτερο θολωτά σκεπασμένο χώρο, χωρίς εσωτερικά υποστηρίγματα σε όλη την αρχαιότητα.

Η Μυκηναία 13ος αιώνας πΧ, τμήμα τοιχογραφίας

Από τα πιο σπουδαία δείγματα μυκηναϊκής τέχνης, η γυναικεία αυτή μορφή είναι εντυπωσιακή για τη φυσικότητα, τη ζωντάνια, τη λεπτότατη εργασία στην απόδοση των λεπτομερειών.

Το πρόσωπο είναι σε κατατομή, το μάτι και ο κορμός κατ' ενώπιον.